

Vergaderjaar 2015–2016

33 625

Hulp, handel en investeringen

Nr. 214

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juni 2016

Op verzoek van de algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking¹ ontvangt u hierbij toelichting op de Nederlandse inzet voor de VN *High Level Meeting on AIDS* van 8-10 juni in New York.

Sinds 2001 beleggen de Verenigde Naties elke vijf jaar een vergadering waar de prioriteiten voor de internationale aidsbestrijding worden vastgesteld. Dit jaar vindt weer een dergelijke *High Level Meeting on HIV/AIDS* (HLM) plaats. Er zullen afspraken worden gemaakt over de uitvoering van het Global Goal dat mede is gericht op het beëindigen van de aidsepidemie in 2030 (SDG3). Uitgangspunt vormen de UNAIDS» Strategie «*On the fast track to end AIDS 2016 – 2021*» en het rapport van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties (SGVN) «*On the fast track to ending the aids epidemic*» waarin de huidige stand van zaken wordt geschetst.

De komende vijf jaar moeten extra inspanningen worden geleverd om wereldwijd behaalde resultaten te behouden en om aids definitief terug te dringen. En daar is alle reden toe: nieuwe cijfers gepubliceerd door UNAIDS op 31 mei jl. laten bijvoorbeeld zien dat het aantal nieuwe hiv-infecties wereldwijd nauwelijks daalt en boven de 2 mln blijft hangen. Ontkenning of verwaarlozing van hiv kan zelfs leiden tot snelle toename van het aantal nieuwe infecties, zoals nu het geval is in sommige landen in Oost-Europa. Politieke wil, meer investeringen en het doorbreken van het stigma rond hiv en aids zijn essentieel in de aidsrespons. De *High Level Meeting* is dus van belang om regeringen te herinneren aan hun verantwoordelijkheid: het is nog veel te vroeg om achterover te leunen.

¹ Brief van 31 maart 2016

Nederland investeert flink in het terugdringen van aids. Uw Kamer is hierover recent geïnformeerd². Tijdens de HLM zal Nederland in het bijzonder aandacht vragen voor een aantal onderwerpen die internationaal onderbelicht zijn, waarmee Nederland zelf goede resultaten boekt en die doorslaggevend zijn voor het effectief terugdringen van de epidemie.

Ten eerste blijft Nederland het belang benadrukken van mensenrechten, en in het bijzonder seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, als basis voor het beleid.

Daarnaast hamert Nederland op de noodzaak effectief bewezen interventies op te schalen. Hierbij gaat het om interventies die stigma en discriminatie tegengaan, het opschalen van *harm reduction* voor injecterende druggebruikers, en de aandacht voor jongeren en seksuele voorlichting als preventiemaatregel.

Ten derde zet Nederland een inclusieve aanpak centraal: hiv treft immers vaak de meest kwetsbare en gemarginaliseerde mensen in een samenleving en is daarmee een exponent van de toenemende ongelijkheid die we binnen landen zien. Focus moet liggen op het betrekken van kwetsbare groepen. Dit zijn jongeren, vrouwen en meisjes, maar ook risicogroepen zoals sekswerkers, mannen die seks hebben met mannen en injecterende drugsgebruikers. Maar een inclusieve aanpak vereist ook een gezamenlijke inzet van overheid, maatschappelijke organisaties, wetenschappers, activisten en de private sector.

Tenslotte maakt Nederland zich bij de HLM sterk voor een verbeterde toegang tot medicijnen. Zoals uit de 31 mei jl verschenen «UNAIDS Update 2016» blijkt, hebben bijna 20 miljoen mensen met hiv nog geen toegang tot aidsremmers. Nederland pleit voor betaalbare medicijnen in lage- en middeninkomenslanden. Met Nederlandse steun werd in de WTO bereikt dat ook middeninkomenslanden de komende jaren een vrijstelling krijgen op de verplichtingen voor farmaceutische producten onder het verdrag voor *Trade-Related Intellectual Property Rights*.

De uitkomst van de HLM is een Politieke Verklaring die na onderhandeling tussen de VN-lidstaten wordt aangenomen. Nederland onderhandelt in EU-verband. Op een aantal punten is er eensgezindheid over de te volgen koers, op andere onderdelen bestaan grote verschillen van inzicht, ook binnen de EU. Het bevorderen van seksuele gezondheid en rechten stuit op weerstand bij landen als Polen en Hongarije. Ook het belang van seksuele voorlichting voor jongeren wordt lang niet door alle EU-lidstaten onderschreven. Op het moment van schrijven van deze brief zijn in New York onderhandelingen over de Politieke Verklaring gaande.

Nederland spant zich er voor in, samen met gelijkgezinden ook uit andere regio's, om bovengenoemde thema's in de Politieke Verklaring te houden.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

² Kamerstuk 33 625, nr. 184 van 9 november 2015